

[K. B. Anderson.]

lag for en debat. Men debatten må ikke gå i stedet for konkrete opgavers løsning. Mit sidste og vigtigste spørgsmål til ministeren er derfor dette: kan ministeren berolige på dette punkt trods de foretagne og trods de bebudede nedskæringer?

Lene Christensen: Med hensyn til film og biografer er den kulturpolitiske redegørelse mindre kritisk end på så mange andre af de områder, som betænkningen beskæftiger sig med. Det kan have flere forskellige forklaringer; den ene, at filmloven er forholdsvist ny, nemlig fra 1965, den anden, at det er en god lov, som er skabt af Julius Bomholt, og som fik bred tilslutning i det høje ting.

Alligevel er det klart, at loven, der hviler på det principielle synspunkt, at film er en væsentlig del af det moderne samfunds kulturliv, må forbedres og ændres i takt med den udvikling, der sker, og de erfaringer, der indhøstes. Jeg noterede da også med glæde, at ministeren i sin redegørelse bebudede en revision i 1970; så skulle der altså være mulighed for at rette de fejl, man nu har fundet.

Allerede nu viser det sig, at loven på formidlingssiden, altså filmdistribution og filmforevisning, har været mindst forudseende. Uanset om bevillingssystemet bevares eller ophæves, som der kan være tale om nu, er det uden tvivl nødvendigt at skaffe langt bedre vilkår for forevisning af den engagerede filmkunst. Det må være mere muligt at vise gode spillefilm også uden for biograferne, f. eks. i forbindelse med kulturcentre, biblioteker, skolevirksomhed og arbejde i oplysningsforbundene. I den forbindelse vil jeg gerne opfordre kulturministeren til at undersøge, hvor mange utidsvarende og meningsløse krav der stilles til filmforevisning, krav, som er med til at hindre en udvikling.

På produktionssiden har det været nogle år, før man har fået øjnene op for de muligheder, loven giver for at skabe filmkunst efter utraditionelle linjer. Såfremt det fortsat viser sig, at der ikke er tilstrækkeligt incitament i loven, må man ændre loven på dette område. Loven synes især at have forudset, at det væsentligste var de såkaldte kvalitetsbidrag eller præmier til danske film produceret i de forløbne 12 måneder. Men

erfaringerne viser, at det er forhåndsgarantien, der får enkeltpersoner eller produktionsselskaber til at påtage sig løsningen af opgaverne. Man bør derfor ved revision af loven overveje at udbygge forhåndsgarantien og til gengæld helt afskaffe præmierne, der som regel har noget tilfældigt over sig.

Med hensyn til kortfilm finder jeg, at det er nødvendigt at fastholde den som en selvstændig kunststart, men dens formidlingssystem bør udvikles i takt med den øvrige kunstformidling.

Der har været en del røre omkring filmuddannelsen. Jeg lagde mærke til, at ministeren sagde, at man skulle se på forholdene på filmskolen, men jeg håber, at ministeren ikke vil lade sig påvirke af den såkaldte besættelse af skolen. Uanset om det kan være svært for udenforstående at finde ud af, hvad årsagerne har været, kan det ikke være rimeligt at drage den konsekvens, som det ærede medlem hr. Jens Peter Jensen (Sorø amt)s avis gjorde: at man burde lukke skolen. Tværtimod må der skabes så gode muligheder for uddannelse og eksperimentering på filmens område som muligt. Filmen er en moderne kunst, og med Julius Bomholts lov blev film omsider anerkendt som en kunststart. Jeg tror heller ikke, at kulturministeren vil acceptere, at bagstræveriske kræfter skal rokke ved denne opfattelse.

Poul Dam: Det vanskelige ved en sådan almen kulturdebat er jo, at det slet ikke kan undgås, at mange forskellige detaljer kommer med ind i den, herunder også detaljer, som ikke i snæver forstand hører med til kulturpolitikken. Men jeg må sige, at det er de sidste detaljer, som det glæder mig mest at de forskellige ordførere har fremført.

Det synspunkt, at kulturpolitik er en særlig interessant og særlig fornem enklave af tilværelsen, er et farligt synspunkt. Det kan medføre, at kulturen altså er noget, som de mere begavede og mere vidende kan formidle elegant til de mindre begavede og mindre vidende; det kan medføre, at man får det sådan, at det er en slags luksus, en slags flødeskum eller sukkerglasur på lagkagen, og så er man jo i virkeligheden ikke så meget længere. Man kunne sige, at selve det forhold, at man her holder en speciel kulturdebat og tror, at dette stof altså kan behandles særskilt, demonstrerer manglerne